

Pomoc de minimis a zakończenie okresu przejściowego z dniem 30 czerwca 2024 r. – wyjaśnienia UOKiK

W dniu 1 stycznia 2024 r. weszły w życie:

- **rozporządzenie KE 2023/2831¹**, które zastąpiło obowiązujące do dnia 31 grudnia 2023 r. rozporządzenie KE nr 1407/2013² oraz
- **rozporządzenie KE 2023/2832³**, które zastąpiło obowiązujące do dnia 31 grudnia 2023 r.⁴ rozporządzenie KE nr 360/2012.

Przepisy art. 7 ust. 4 rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz rozporządzenia KE nr 360/2012 dopuszczały udzielanie pomocy na podstawie programów pomocy de minimis, przyjętych w okresie ich obowiązywania, w sześciomiesięcznym okresie przejściowym, tj. maksymalnie do dnia 30 czerwca 2024 r.

W związku z upływem ww. okresu przejściowego, a zatem **począwszy od dnia 1 lipca 2024 r., pomoc udzielana zgodnie z rozporządzeniem KE nr 1407/2013 oraz rozporządzeniem KE nr 360/2012 nie może być już udzielana**. Jednocześnie istnieje szereg podstaw prawnych przyznawania pomocy⁵, które nie zostały dotychczas nowelizowane (np. prace legislacyjne wciąż trwają), a które zawierają wciąż odwołania do rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz rozporządzenia KE nr 360/2012.

Czy brak odesłania w tych przepisach do obowiązującego obecnie rozporządzenia KE 2023/2831 oraz rozporządzenia KE 2023/2832 oznacza, że do czasu nowelizacji tych aktów prawnych nie jest w ogóle możliwe udzielanie pomocy de minimis (w związku z jednoczesną niemożnością zastosowania rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz rozporządzenia KE nr 360/2012)?

W ocenie UOKiK można udzielać pomocy na warunkach określonych w obowiązującym rozporządzeniu KE 2023/2831 lub rozporządzeniu KE 2023/2832, pomimo tego, że nie zostało one wprost przywołane w danym krajowym akcie prawnym będącym podstawą udzielenia pomocy.

¹ Rozporządzenie Komisji 2023/2831 z 13.12.2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023).

² Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.).

³ Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2832 z 13.12.2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 2023/2832 z 15.12.2023).

⁴ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z 25.04.2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.4.2012).

⁵ Np. ustawa o podatku rolnym, ustawa z o podatkach i opłatach lokalnych, ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawa o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa, ustawa o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawa o podatku leśnym, ustawa o zatrudnieniu socjalnym, ustawa o spółdzielniach socjalnych, ustawa o bateriach i akumulatorach, ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, ustawa – Prawo oświatowe, ustawa o przekształceniu prawa użytkownictwa wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, ustawa o spółdzielniach rolników, ustawa o Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości, ustawa z o ekonomii społecznej.

Uzasadnienie

Rozporządzenie KE 2023/2831 oraz rozporządzenie KE 2023/2832 obowiązują bezpośrednio, co oznacza, że z formalnego punktu widzenia, aby można było udzielać pomocy de minimis nie jest konieczne ich wdrożenie do polskiego porządku prawnego.

Pomimo zatem niespójności w treści przepisów krajowych polegających na istniejących odesłaniach do nieobowiązującego rozporządzenia KE nr 1407/2013 oraz rozporządzenia KE nr 360/2012, możliwe jest udzielanie pomocy de minimis na przedsięwzięcia/działania wynikające z tych przepisów – w każdym bowiem przypadku warunki dopuszczalności udzielenia takiej pomocy de minimis reguluje rozporządzenie unijne, a nie przepisy prawa krajowego, które mogą te warunki jedynie dodatkowo dookreślać i zastrzyc.

Niezależnie od powyższego, w celu zapewnienia formalnej zgodności przepisów krajowych z prawem unijnym, UOKiK prowadzi prace legislacyjne mające na celu odpowiednie dostosowanie szeregu ustawowych krajowych podstaw udzielania pomocy de minimis do obowiązujących regulacji unijnych. Biorąc pod uwagę fakt, że do dnia 1 lipca 2024 r. projektowane zmiany nie weszły w życie, w **przygotowywanej ustawie o zmianie niektórych ustaw związanych z udzielaniem pomocy de minimis** ([link](#)) znajduje się przepis, z którego będzie jednoznacznie wynikać, że pomoc de minimis udzielona w okresie od dnia 1 lipca 2024 r. do dnia wejścia w życie tej ustawy jest pomocą, do udzielenia której mają zastosowanie przepisy bezpośrednio obowiązujących rozporządzeń KE, tj. rozporządzenia KE 2023/2831 lub rozporządzenia KE 2023/2832.

Projekt ustawy zawiera również przepis, zgodnie z którym do spraw dotyczących udzielania pomocy de minimis wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 lipca 2024 r. stosuje się przepisy zmienianych nowelizacją ustaw w brzmieniu nadanym tą ustawą, a zatem z uwzględnieniem także nowych przepisów KE (projektowany art. 23 ust. 1). Zagwarantuje to, że również do postępowań w sprawie udzielenia pomocy de minimis rozpoczętych i nie zakończonych przed dniem 1 lipca 2024 r. zastosowanie będą miały przepisy nowelizowanych ustaw w zmienionym już brzmieniu.